

Kristeligt Dagblad

KIRKE & TRO | 25.07.24 KL. 11:00 | **K**

Fællesskaberne har trange kår. Men folkekirken har potentiale til at nedbryde de siloer, vi ofte lever i

Fællesskaberne i det moderne menneskeliv er udfordrede af, at vores overlevelse ikke længere afhænger af relationer, som det gjorde en gang. Dog rummer kirken et enormt potentiale til at samle folk på tværs af samfundslag og livssituationer, lyder det fra ekspert

Mathias Blenner

Journalist på Kristeligt Dagblad (2023-24)

"Det, at den lokale kirke lytter til, hvad der rører sig i lokalsamfundet og inviterer folk ind som medskabere af kirkelige fællesskaber, vil være en stor gevinst for alle. Både for dem, der i forvejen er engagerede i kirkens liv, og for andre i lokalsamfundet," lyder det fra sociolog og lektor i praktisk teologi Dorte Kappelgaard. Foto: Martin Dam Kristensen.

Der var engang, hvor mennesket var dybt afhængigt af relationer for at kunne overleve, hvor man i landsbyerne havde hver sin vigtige funktion i et livsvigtigt samarbejde. Det tætte bånd mellem mennesker betød dermed også et stærkt lokalt fællesskab, hvor man i kraft af det gensidige afhængighedsforhold fandt identitet igennem sit erhverv og sin respektive rolle i lokalsamfundet.

Men i kraft af det moderne menneskelivs konformitet, hvor man eksempelvis ikke længere er afhængig af en god relation til den grøntsagsdyrkende nabo for at kunne servere friske grøntsager på middagsbordet, har de lokale fællesskaber mistet en stor del af deres betydning til fordel for en større grad af individuel frihed.

Men ifølge sociolog og lektor i praktisk teologi på MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn i Oslo **Dorte Kappelgaard** rummer det moderne menneskelivs store grad af uafhængighed også en øget risiko for ensomhed.

"I dag har vi stor frihed til at vælge, om vi vil forpligte os og indgå i fællesskaber. Vi er ikke optagede af at være loyale over for en institution. Vi forholder os til konkrete mennesker og projekter, så længe det opleves meningsfuldt. Det er en stor frihed, men det kan også være forbundet med ensomhed, at fællesskaber ikke er givet," siger hun. Et af de steder, der stadig formår at opretholde et meningsfuldt fællesskab, er ifølge Dorte Kappelgaard folkekirken.

"Kirken rummer både relationer gennem mange år, tidsbegrænsede fællesskaber knyttet til en aktivitet og de korte her-og-nu-fællesskaber i samtale med et fremmed menneske. I de landsbyer, hvor skolen og købmanden er lukket, er kirken ofte et af de sidste tilbageværende fællesskaber, man har. Det er her, man kan samles til sommerafslutning, julegudstjenester og så videre. Og så har kirken nogle stærke ritualer, der samler mennesker ved klassiske overgange i livet. Her møder man dog primært folk, man kender i forvejen. På den måde har kirken stadig en samlende funktion," siger hun og pointerer, at kirken derfor har en vigtig opgave.

"Kirken har en opgave i at skabe plads til forskellige typer fællesskaber i dag. Den kan se på sin samtid med nysgerrighed, lytte efter, hvad der er resonans i, og hvad der kalder på engagement i mødet med konkrete mennesker. Det er en stor frihed. Kirken har samtidig et stort potentiale til at samle folk på tværs af samfundslag og livssituationer og på den måde være med til at modvirke de siloer, vi ofte lever i," siger hun.

Et vandrende fællesskab

Et af de steder, hvor man har fornyet den kirkelige praksis i forsøget på at skabe nye fællesskaber, er i Hobro Sogn. Her har man kigget mod naturen og arrangerede en **pilgrimsuge, der fandt sted i juni**, hvor folk mødtes i fællesskabet om vandring og troen.

"Kirken har kørt i samme stil i mange år, og vi følte her, at vi trængte til noget fornyelse, hvor vi samlede folk uden om de almindelige gudstjenester. På opfordring fra formanden for Hobro menighedsråd ville vi prøve en hel pilgrimsuge som en

forlængelse af den pilgrimsvandring, vi plejer at afholde anden pinsedag," fortæller personaleansvarlig i Hobros menighedsråd **Marianne Stensgaard Jørgensen**.

Samtidig peger hun på, at en pilgrimsvandring er en god måde at møde nye mennesker på for folk, der i dagligdagen føler sig ensomme.

"En pilgrimsvandring er et fællesskab, hvor folk, der føler sig ensomme, har nemt ved at deltage, fordi man på en pilgrimsvandring ikke behøver at kende nogen. Når man går sammen i flere dage, så kommer fællesskabet snigende helt af sig selv," siger Marianne Stensgaard Jørgensen.

Marianne Stensgaard Jørgensen (tv.) ses her på en af pilgrimsugens vandringer i Mariager. Foto: Martin Dam Kristensen

Ifølge **Pernille Bojsen-Møller**, der agerede tovholder og koordinator på pilgrimsugen, som Hobro Sogn arrangerede i samarbejde med Skjellerup Sogn, Mariager Sogn og Øls-Hørby-Døstrup Sogne, skabte pilgrimsvandringerne ideelle forhold for et nyt kirkeligt fællesskab.

"Pilgrimsvandringerne giver mulighed for, at man som deltager får nogle dybe samtaler, som man højst sandsynligt ikke kan få andre steder, med mennesker, man ikke kender. Det er tydeligt, at når folk mødes om det her, så er der ikke den samme blufærdighed, fordi man er fælles om vandringen og den kristne tro," siger hun.

Naturen som kirkeligt samlingspunkt

At det netop er naturen, der i 2024 er begyndt at danne rammen for nye kirkelige fællesskaber, kan ifølge sognepræst i Hagested og Tuse Næs på Nordvestsjælland **Mikkel Vale** være et udtryk for et stigende behov for at være tættere på en natur, der i disse år er stærkt udfordret.

I sit virke som præst har han i de seneste år integreret naturen i sin kirkelige praksis med kirkevandringer gennem skove og enge, udendørsvielser og skovgudstjenester.

"Vi lever i en tid, hvor der er en stor fremmedgørelse over for naturen. Vi omgiver os mere og mere med menneskeskabte ting, og jeg tror, det giver en uro. En uro, fordi vi mister fornemmelsen for den sammenhæng, vi er skabt ind i. Denne uro eller længsel kan kun stilles ved, at vi kommer ud i naturen, i vores rette element," siger han og fortæller, at der er flere måder at udtrykke sin tro på:

"At være kristen er at have en relation til Gud, og det kan man have på mange måder. I kirken dyrker vi den mest gennem ord og salmesang, men det at gå ud i naturen sammen som menighed og opleve den ordløse tro og Guds eventyrlige skaberværk kan modvirke den meningsløshed, som omgiver os i al tidens krisesnak. Jeg har mødt mange mennesker, der har haft deres **største åndelige oplevelser i naturen.**"

Ifølge Dorte Kappelgaard rummer kirkelige ritualer i naturen også et potentiale til at skabe grobund for en ny type kirkelige fællesskaber.

"Kirken har et grundlæggende menneskesyn, som handler om, at vi er en del af skaberværket. Det har vi måske glemt lidt i det moderne samfund i en tid med menneskeskabte klima- og miljøkriser. Så det, at kirken samler mennesker omkring naturen, har et stort potentiale, hvor især pilgrimsvandringer i disse år vokser frem, hvor mennesket næres trosmæssigt og menneskeligt i mødet med naturen og fællesskabet," siger hun og understreger samtidig vigtigheden i, at de lokale kirker formår at være lyttende over for de lokale behov:

"Det, at den lokale kirke lytter til, hvad der rører sig i lokalsamfundet og inviterer folk ind som medskabere af kirkelige fællesskaber, vil være en stor gevinst for alle. Både for dem, der i forvejen er engagerede i kirkens liv, og for andre i lokalsamfundet."

Ifølge tal fra Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenters spørgeskemaundersøgelse "Folket og folkekirken" fra 2024 mener 67

procent af befolkningen, at kirkerummet kan give ro, mens 45 procent opsøger naturen, når de har brug for klarhed.

22 procent mediterer i naturen for at finde ro, og 5 procent søger ud i naturen, når de vil bede til Gud.

23 procent "kender til steder i naturen, der rummer en særlig kraft".

49 procent af de adspurgte mellem 18 til 39 år svarer, at "der er noget særligt ved at blive gift i naturen".

7 procent af befolkningen ønsker at blive begravet eller bisat på en skovkirkegård. I aldersgruppen 40-59-årige er det hele 11 procent.

Kilde: Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter (FUV)

Foreningslivet har over 3 millioner medlemmer, og derudover indgår de fleste danskere i en masse andre fællesskaber. Men hvordan har fællesskabskulturen udviklet sig, og hvad får vi ud af alle disse fællesskaber? Det ser Kristeligt Dagblad på i denne serie.

Mest læste

1

[06.07.2022 | DAGEN](#)

Spis en strandkrabbe og hjælp havmiljøet

2

[01.08.2024 | FAMILIELIV](#)

Josephine Kuhn: Parferie er ikke et fravalg af barnet. Tværtimod

3

[31.07.2024 | DEBAT](#)

Sørine Gotfredsen: OL-åbningen i Paris viser, hvordan det vestlige menneske skaber sig og er åndeligt på vildspor

4

[01.08.2024 | DANMARK](#)

Efter Hamas-hyldest: Nu er rådsmedlem også hjemsendt fra sit arbejde i kommunen

5

[30.07.2024 | MIT SOMMERMØDE](#)

I årevis vidste Rosa Kildahl ikke, at hendes halvsøster boede blot en spytklat væk

